

REDACȚIA
Iad, Deák Ferencz-n. nr 20ABONAMENTUL
într-o Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
pe 10 cor., pe 1/4 de an
pe 5 cor., pe 1 lună 2 cor.
Tribună Duminică pe an
— 4 corone.
Pentru România și
străinătate pe an :
— 10 franci.

Manuscrite nu se napolază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA :
Arad, Deák Ferencz-n. n. 20INȘEȚIUNILE :
de un șir garmend: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicație.Atât abonamentele căt
inșețiunile sunt a se plăti
mai multe în Arad.Scrierile nefrancizate nu se
primește.

Marele echilibrist.

Primul-ministru Széll știe cum să-și țină legați partizanii; dar aceia nu prea pot să-și țină în liniște și sub capacul unității de partid guvernamental fluctuațiile, valurile pornitorilor sectare.

Agrarii și mercantiliștii, aceste nuante, eminamente constitutive ale partidului "liberal", se iau la colț, se demaschează și timbrează, amenințându-se reciproc cu — primul ministru.

Primul-ministru însă, ține un discours, și îl mulțumește pe toti. Pe toti îl stringe la pieptul său „părintesc”, și toti cu evlavie îl ascultă, până își termină discursul, pe care toti îl aplaudă cu frenesie.

Ce „armonie”!

Dar după evaporarea vrajetoriei șefului guvernului, se desmetesc partizanii, pun mâna pe condei și eărășii scriu, ca cu parul, unii la adresa celorlați. Coarda „armoniei” din partidul guvernamental se întinde până la rupere. Si totuși peste aceasta „unitate” a partidului guvernamental, plutește marele magistru, asigurând pe rind pe fiecare:

Si tu ai dreptate, și tu ai dreptate!

Asupra uneia și a celeiași echibulisti să fie două păreri contrare, amândouă drepte, adevărate, în același timp, — nu se potriveste cu logica.

Însă, ce nevoie este de minte, de logică, de base reale în politica, atunci, când echibulistica politică ține rolul unei politice sănătoase? Ei maiestru în această privință s-a dovedit primul-ministru Széll.

Guvernamentalii luptă în vederea alegerilor unii contra altora, cu o invinsuire cumplită, pledând unii pentru revendicări agrare, alții pentru mercantiliste; devin însă în fața „monarchului” Széll, cum îl poreclesc „Magyar Széll”, — totuși apă și un pămînt.

Si carul statului merge înainte printre hărjonele și ovații de guvernamentalii și afiliați, independiști, etc. în calea... „progresului”.

Dacă sufletul politic al primului ministru este așa de mare, încât poate, știe, să cuprindă atât aspirațiile mercantiliste, cât și cele agrare, aceasta metodă de conducere poate mulțumi pe doritorii de spectacole de baloiu; ei dacă acest fel de jonglerie însemnează politică, atunci... circulațile ar trebui să fie ridicate la rangul de state constitutionale.

In adever, întreagă luptă parlamentară și de present luptă în vederea alegerilor, se prezintă în conțură puțin serioase.

Ce e drept, agrarii păsesc cu un stoc nou de idei, combatând copleșirea jidovească. Dar ceea-ce ei proclama într-o localitate cu vîlvă, domolesc din altă parte; căci cuvenitul magie al marelui echilibrist: „Si voi aveți dreptate”! îi domolește. Ei

dacă „aveți dreptate”, e grija „mea” — își va zice — să: vă impac cu mercantiliștii, cără — și ei au dreptate.

Dacă logică nu găsim în reunirea de către primul-ministru într-un mănușchiu a celor două direcții politice, — găsim totuși o explicare a politicelor sale echilibristice.

Balansarea prim-ministrului la suprafața curentelor constitutive de partid „unitar”, vrea să represinte „liberalismul”, adică latitudinea de a îmbrațișa nuante de caracter oră că deosebite, cără vor contribui la susținerea unui guvern.

Aceasta este politica de-a împăca și capra și varza; rămânând însă de paguba — grădinarul!

Toată privaliștea este ca un cerc de bâlcu, în care marele echilibrist se preumbă pe sîrmele intinse între doi stălpii susținuți de comedianții ce se injură, învinuindu-se unii pe alții, că: „nu ți îl drept.”

Oare vor dura încă multă vreme așa fel de reprezentări?

Dieta provincială a Croației, după cum se anunță din Agram, se va întruni pentru scurt timp pe la sfîrșitul lui Octombrie pentru scopul de a alege pe delegații croați pentru camera ungard.

Consiliu de ministri austriaci.
Astă, 14 l. c. n., guvernul austriac începe dîntâi consiliu de ministri după vacanța de vară. Consiliul va cenzura de astă-dată protecțele de lege, cără vor fi prezentate Reichsrath-ului în sesiunea din toamna aceasta.

Scrisoare și discurs. Conte Károlyi, în scrisoarea adresată alegătorilor din Görcz expune un program propriu agrar. După ce însă primul-ministru a declarat, că numai teoreticește aducite vederile agrare, fără să le lasă teren de validitate în politica guvernului, Károlyi vine să-și țină și discursul-program, în fața alegătorilor din Görcz, și spune, că programul său este tot scrisoarea dela Görcz și în același timp că fără rezervă se alătură politicelui primul-ministru Széll.

Intrebarea este, până când va putea dura această ciudată incuviințare?

2000 copii — fără școală în Arad. S-ar pări lucru de necrezut, când știi că, că Aradul, — Domnul fie mulțumită, — are un inspector regesc aproape fără părechie în hiperzetul de-a stărpi școalele poporale confesionale românești din largul comitatului, și pe ruinele acestora să pună pilastri pentru clădirea mărește a „ideii”. Cu toate acestea, lucrul e adevărat. Foile maghiare din loc eată anume, în ce chip o dovedesc aceasta:

Când ne apropiem căt-de-căt — zice „Arad és Vidék” — de starea ideală, că într-un oraș atât de mare, cel puțin 80% dintre copii să facă destul obligamentului școlar: astă e așa o întrebare, la care în curând nici nu putem să așteptăm răspuns asigurător, căci și pentru copiii înmatriculați deja abia de se găsește loc, pentru a fi plasați. Astă cu atât e mai curios, căcă săliile de învățămînt în mare parte sunt astă de pline, încât învățămîntul e aproape imposibil într'însele. Maximul legal al școlarilor umblători la școală e 80. Între împregătrile din Arad însă 80 copii într'o

clasă nici nu's mulți; la noi azi-mâne maximul legal de 80 va fi înădit...

Dela ideia ideală a învățămîntului gratuit stăm încă foarte departe, dar' atata publicul cu drept cuvenit poate pretinde, că, dacă școala costă bani, pentru grosișe învățămîntul să nu suferă rezultat săribit...

Si așa mai departe se tângue kossuthistul local, indicând că în anul trecut în Arad au fost 2000 copii obligați la școală, fără pic de școală.

Ei bine, dl inspector regesc Varjassy dela începutul carierei aici se găsește în Arad, și tocmai aici, înaintea nasului, în orașul Golgota, „patriotice” îngăduie din nou asemenea stare de lucruri?

Ar fi timpul, să ne mai slabescă puțin din dragoste dl inspector regesc al comitatului Arad și să-și măture mai bine aici, înaintea caselor. Dumbrăvia, Păușeni ori Văsoaia, de pildă, pot fi foarte bine în săracia lor — chiar și cu duhul, — și fără obâzduirea „fericioare” a d-lui Varjassy!

Întâlniri.

(*) Cât este de subredă pacea Europeană, poate că nimic nu dovedește mai mult ca tocmai întâlnirile dese ale monarhilor, mari și mici. Cu prilegiiul fiecărei întâlniri se vorbește adeca intr'una, că pacea s'a întărît... Va să zică, nu e tocmai sigură, că este nevoie să o dreagă — să o întăreasă — intr'una.

Acum ear ni se vedește întărirea păcii. Tarul Rusiei se duce adică în Franță numai după ce întâi s'a întărit cu Imperatul Germaniei. Să nu fie deci nici umbră de bănuiala, că tarul merge deja pentru a doară oară în Franță ca să întăreasă pe Francezi în speranță că vor avea un puternic aliat împotriva Germaniei. Nu, tarul e iubitor de pace, el vrea să trăiască bine și cu Nemții și cu Francezii și dacă s'ar putea, să-i facă păcești din urmă, dacă nu să uite Sedeniul, apoi cel puțin să renunțe la gândul d'ă mai reocupa Alsacia și Lorena.

Lui pace îl trebuie... se înțelege până ce și îsprăvește afacerile în Orientală îndepărtat, până ce s'a așezat bine în Mandșuria. Dup'aceea va mai vedea.

Se lesăgă apoi de Franță și Germania pentru că numai astfel poate sta față în față cu singurul său rival, cu Englteră.

Cine nu știe anume, că atât la Constantinopol, cheia Europei, că și în Asia, de ani mulți Englteră îngrijeștează planurile Rusiei, și desigur că nici în chestia chineză, cu Mandșuria, Rușii nu ieșeau ei d'asupra, dacă n'aveau norocul că Englezii să fie încurcați în Transvaal.

Pe mări Englteră stăpânește încă absolut. Gibraltarul, Malta, Suezul, și întreg drumul spre răsărit, este pre-sărat de vapoare engleze. Nu mai puțin de căt 546 vase de răsboiu, cu mil de tunuri, cu o capacitate de 1.736.000 tone, vestesc mărireia Englterii. Pe când celelalte mari puteri maritime: Franța are 419 vase de răsboiu, Rusia 285 iar Germania abea 105, toate 809 cu o capacitate de

1.527.000 tone. Destul pentru că împreună să stea în față Englterei, dar singure slabe pentru a stăpâni absolut.

Se pare însă că prietenia celor trei state: Rusia, Germania și Franța, sub protectoratul rusesc, are între altele, și poate mai presus de toate, și rolul de a mai ciunti din absolutismul maritim al Englezilor. Si cum în asemenea casuri nu este destul numai alianță, ci prietenia se sprințește pe forță, cele trei state împrietenite își măresc pe fiecare an flota. Indoebel Germania se știe ce sforță extraordinare face pentru a se întări pe mare.

Vor fi având dar Francerii, Germanii și Rușii motiv să iubileze cu prilegiiul întâlnirilor dela Danzig și Compiegne, Englteră însă de sigur nu este încântată.

Vorba e că pacea eără se mai — asigură! Ce va fi însă când Rușul îi-a urit de pace? !...

Legea de extradare.

In sesiunea de astă-vară Camera României a adus o lege importantă, care ne privește și pe noi. E vorba de convenția de extradare încheiată între România și Austro-Ungaria.

Asupra acestei legi s'a urmat în Corpurile Legislativare române o discuție vie, cu care ocazie primul-ministru, dl D. A. Sturdza, a rostit la 16 Iunie următoarea vorbire:

Domnilor,

După cele spuse de onorabil László n'ăș ave nevoie să mai vorbesc. Dar să doresc, cu toțoia acestea, să spui și eu cuvântul guvernului, este pentru a preciza, că nu propunem ceva nou, ceva extraordinar, mai puțin încă ceva monstruos. Găsesc scena de nevoie, pentru că convenția a fost combătută ca atare.

Dl Mille a declarat, că de când a intrat în Parlament, n'a pus guvernului băte în roate. Aceasta este redată. Eu cred, că acest fapt dovedește unul din progresele realizate în timpul din urmă, și care cu totul să dorim să rămână progres stabil. Obiceiul de a pune băte în roate lucrările parlamentare, sunt obiceiuri sălbatici, nedeme de o națiune cultă, care vrea să și asigure viitorul. Acest progres însă a mai dat naștere unui alt fapt, că autoritatea parlamentului nostru nu a ridicat; și sunt convins, că pe căt timp ne vom ține de aceste obiceiuri, autoritatea parlamentului nu va scăde, ci va crește.

Am convingerea, că asupra acestor puncte și dl Pop este de acord cu noi toți.

Vom discuta dar proiectele de legi cu toată seninătatea cerută. Fe-care și spune opinionea sa; și ori-când să fie de combătută, fie-care va fi ascultat cu atenție în expunerea sa. În urmă, în liniste și cu convinționi formate se va lua hotărirea.

Cuvântul de negocieri nu poate fi pus înainte: aci trebuie cu toții să venim pregătiți. Lipsa de pregătire ar putea o invoca fie-care; ori-când se poate pune înainte, că graba e prea mare, ori-când se poate zice, că n'a fost destul timp de studiat. Rezultatul ar fi că am sta pe loc, sau am merge înapoi în loc de a pași înainte.

D-nul Mille a zis că la Senat am luat cam de sus pe dl Grădișteanu. Dacă cuvenirea mea din Senat a putut avea la parlament acest efect, cer ertăciunea d-lui Grădișteanu, căci nu aceasta a fost intenționea

mea. Dar să judecați și domniile voastre înășivă despre acest fapt.

Aveam înaintea mea în Senat pe unul dintre cei mai distinși avocați și legiști din țară. Când un asemenea bărbat face o aserțiune, fără îndoială că aserțiunea sa trage greu în cumpăna. Dl Grădișteanu a făcut mai multe aserțiuni, cari nu erau conforme cu realitatea; și acest fapt apăsa, firește, greu în cumpăna, și ar fi apăsat încă mai greu, dacă și fi tăcut. Mai ales trebuia să vorbesc astfel, ca faptul să fie vizibil pentru oricine.

Imi veți da voie să-l aduc din nou înaintea d-voastră și să completez aci ceea ce am expus eri în Senat, pentru că singuri să judecați, dacă dl Mille are dreptate.

Dl Grădișteanu zicea: — Cum puneti d-voastră în convențiune expresiuni, cari nu sunt în legislația noastră penală? — și dă să citea ca exemplu expresiunea „omucidere”.

Această aserțiune nu era exactă.

Deschideți Codul penal la titlul IV Crime și delictă în contra particularilor. Secțiunea 3-a a capitolului I al acestui titlu poartă inscripția „Omuciderea, răniri și loviri fără voe, etc.” Paragraful 1 al acestei secțiuni e intitulat — „Omucidere, răniri și loviri fără voe”; — paragraful 3 — „Omucidere, răniri și loviri, cari nu sunt calificate nici crime, nici delictă”. — Articolul 225 zice — „Omuciderea se vindează cu voință se numește omor”; articolul 225 — „Nu se socotește nici crima, nici delict, când omuciderea, rănirile și lovirile erau ordonate de lege și comandate de autoritatea legitimă”; articolul 256 — „Nu este nici crima, nici dilect când cel ce a răvărit, omuciderea, etc.”; articolul 257 Nr. 1. — „Dacă omuciderea etc.”, Nr. 2 — „Dacă omuciderea etc.”.

Vedeți! Nu e numai un articol singularistic, care verbește despre omucidere, ci sunt mai multe.

Apoi când un legist de frunte susține în plin parlament: — „nu există cuvântul de „omucidere” în codul penal” — și când acest cuvânt se află nu odată, ci de mai multe ori în codul penal, oare atunci nu am dreptul să fac să relasă la lumina zilei celei mari o asemenea inexactitudine? Nu am dreptul ca, cu toată autoritatea pe care mi-o dă poziția mea, să viu să zic: d-le legist, când vorbești de legi, atunci să binevoiești a vorbi în cunoștință de cauza pentru că în poziția d-tale, ca și în poziția mea, nu ne sunt ertate inexactitudini? Oare aceasta este un ce necuvântă? Oare aceasta se poate numi — a lăua pe un om cu o perdea mai sus? (Iarătate).

Dar era de nevoie și o datorie a vorbi astfel. Eată de ce. Să aci rog earăi să nu se supere acel care sunt avocați. (Iarătate).

Vedeți, așa sunt avocați. Noi, lumea cecalaltă, cari nu suntem avocați, trebuie să luptăm sărăvan, ca să nu picăm în mrejile multiple și subțiri ale avocaților. Am tot respectul de avocați, ba și tem de el; și de aceea examinez foarte de aproape

zisele unui avocat, fie el omul cel mai drept. Ceea-ce am citat de dl Grădișteanu, cred că mă justifică pentru cele ce am zis.

Acum, d-lor, să păsim mai departe.

De zece ani este în lucrare această convenție! Să nu și închipuiască dl Mille sau dl Pop, că zece ani, de 365 de zile, că 3650 de zile să a lucrat continuu și în mod neîntrerupt la această convenție! Său făcut propuneră la 1892; au venit împrejurări, cari au făcut să se pună propunerile la o parte; său reluat tratativele în alt an; să a pus ear dosarul la o parte, căci alte chestiuni erau mai în față. În fine a venit acum convenția studiată, astfel cum o aveți dinaintea d-voastră.

D-lor deputați! În expunerea mea voi fi silit și eu să citeșc și să citez codul penal, pentru că să pot și eu să ţin cap avocaților (Iarătate), și să nu domineze și când au, și când n-au dreptate. Voiu cita textele, ca să nu alunecăm pe calea pe care a alunecat dl Grădișteanu. (Aplause).

Eată, d-lor, ce ne zice art. 5 din codul penal: — Această dispoziție „se va aplica și străinilor... a căror extrădare s-ar obține de cără guvern”. Codul nostru penal e dela anul 1864. De atunci s-a simțit prim urmări, necesitatea convețiunilor de extrădare și când astăzi, după 36 de ani, se prezintă parlamentului o convenție de extrădare, faptul nu poate fi numit nici extraordinar, nici temerar, pentru a mă servi de o expresiune foarte usitată de d-nii avocați. Fiecare bărbat politic a putut în trei decenii și jumătate să se occupe cu această materie; cu atât mai mult, cu cât pe lângă dispoziția citată din codul penal, mai sunt patru convențiuni de extrădare, cari au fost votate de parlament, ratificate de guvernele respective și promulgata ca legi. Său potrivit lacrurile chiar astfel, că două din aceste convențiuni sunt votate în timpul guvernelor liberales, și anume cea cu Belgia și Italia, iar două sub guvernele conservatoare, și anume cea cu Țările de Jos și cea cu Marea Britanie. Toate partidele au participat dar la încheierea de convențiuni de extrădare, ceea-ce dovedește necesitatea lor.

Mă voi ocupa acum mai ales de două chestiuni.

Să zis mal întâi — că convențiunea aceasta este o convențiune retrogradă, reaționară. În tot casul reacțiunea aceasta, dacă există, nu datează numai de astăzi. E vorba de pedepsirea regicidului. Dl Mille a susținut, că în toate celelalte state culte să lucrul altfel în privința regicidului. România să a mai citat și o convențiune de la 1870. Dar la 1870 și înainte de 1870 s-au întemplat atentate singuratiche, atentate isolate și rare în contra suveranilor; ele nu constituiau emanația unor doctrine subversive ale unor societăți încă mai subversive. De când înțe doctrinile despre libertatea de a ucide au căpătat numai o flință, dar și o organizare; decănd ucigașii de oameni au produs crimele uricioase și repulsive în Franță, în Italia și în Elveția chiar în contra unei venerabile și nevinovate femei, a Imperatriselui Austriei, care nimănui nu a făcut vre-

u rău, purtând cu demnitate și simțință față de titlul ei de împărată; de când s-a comis oribilul omor în contra regelui Umberto al Italiei, opinioane publică, cel puțin aceea a părții culte a lumii s-a schimbat. Ea nu mai stă dinaintea unui fapt isolat, și toate statele s-au întrunit într-o conferință, pentru a se consula asupra măsurilor de luptă pentru a pune capăt unui rău, și anume ca să se poată forma asociații de ucigași, cari sub mantia principilor să comită asasinate.

(Va urma).

DIN ROMÂNIA.

La manevre. Miercură A. S. R. Principalele Ferdinand a plecat din Sinaia spre a assista la manevrele imperiale din Austria-Ungaria.

Plecarea studentilor la Atena. Luni, la ora 6.30 dimineață, studentii excursioniști au plecat din gara de Nord spre Atena.

Încă de pe la ora 5 dimineață grupe, grupe au început să sosesc pe peronul gărel de Nord, care era destinat ca loc de întâlnire al excursioniștilor.

Veselia se cită pe fețele tuturor și nerăbdării, cu care așteptau plecarea trenului, era vădită.

260 de studenti din București și vreo 40 din Iași, au luat loc în cele 5 vagoane de cl. III a ce erau atașate la trenul ordinari de Constanța. Într-un alt vagon de cl. II au luat loc 25 de domnișoare și doamne excursioniste.

Două steaguri, unul cu colorile naționale având scris pe o bandieră „Excursie arheologică la Atena, 1901” și altul cu colorile grecești, au fost luate de studenti în vagoane. Toți purtau rosete la butoniera și berete pe cap, mulți aveau și flori în mână, de asemenea cea mai mare parte erau încinși cu șarfă.

Doisprezece sute de pătuți au fost luate spre a servi de asternut și înveliș excursioniștilor, în timpul călătoriei pe mare.

In fine ora 6.35 sosesc, și în uralele mulțimii, care venise să ureze bună plecare studentimii, trenul se pune în mișcare în ciuda a vre-o 15 însă, cari sosită că va minute în urmă, au pierdut ocazia de a lăsa parte la această frumoasă și instructivă excursie, cu toată că plătise taxe, plătise tot.

Dl Tocilescu, care plecase înainte la Constanța, va primi pe excursioniști.

Moartea lui Mac Kinley.

Azi dimineață ultima telegramă soția din Buffalo spunea, că Mac Kinley trage de moarte. Va să zică, cu toată grija mare, cu toate că eri se asigură că președintele va scăpa, pe când acesta și-a ieșit de sub tipar, puternicul Mac Kinley, acest tip distins al secolului, e probabil că va fi mort.

Ea că telegramele din urmă:

Buffalo, 13 Septembrie. Toți doctorii au pierdut speranța de a mai scăpa pe Mac Kinley. Azi, când i-s-a pansat rana, au observat că sângele-i este otrăvit. El se plânge de dureri mari, pe care desigur nu le va putea suporta.

Londra, 13 Septembrie. Regele Angliei primește în fiecare ceas știre despre starea lui Mac Kinley. După știrea sosite, medicii au abzis de a mai putea salva viața președintelui Uniunii americane. Buletinul medicului Dr. Minter spune, că bătaia înimei este foarte slabă. Moartea poate urma dela un moment la altul.

Paris, 13 Septembrie. Mac Kinley e în agonie. Soția lui, bolnavă nimic nu știe de marea nenorocire.

Noutăți

ARAD, 13 Septembrie v. 1901.

Pelerini neoarocii. Atât de dese sunt azi neoarocile imprenute și cu așa numeroase pelerini și la locuri de pietate, că oamenii rămân îngrijorați. Zilele trecute mulți creștini români și etolici din cîmpie, între cari și vr'o 40 însă din Macea, au pelerinat la mănăstirea din Măradna. În reințocere pe jos, cel din Macea s-au epuizat peosească posibile intr'un greaj din pusta Kigyo. Tânărul neapărat așteptat a săpătă și ardeau en flăcări. Mai mult au pățit-o dintre pelerini: conducătorul acestora Anton Horpăcă, Iosif Bordăș și soția și femeia Borbala Cseri. Focul adeodat se îscoadă în spatele lor și, când s-au trezit, hainele dejasă le erau în flăcări. Soția lui Bordăș și Borbala Cseri au murit curând în durelă cu plăcere; iar Horpăcă și Bordăș au rămas atât de grav răniți, încât cu greu vor scăpa cu viață. Afără de asta, mulți însă au fost raniti de arsuri, cărăcea mai ușor. Nenorocii pelerini au fost duși pe trăsuri până în stil lor. Cercetarea a constatat, că focul și

cures imprejurarea că la persoana sa să pierde un escelent cavalerist.

Spre a putea îmbănzii pe furiosul Achmed, majorul în totdeauna avea către bucațele de zahăr în basunar. De către că Achmed se oprea înaintea căsuței de dore majorul scotea din basunar și îl da către bucațica de zahăr în gură, în urma căreia își urmări liniștit calea.

Ațăt calul că și călărețul se împrieteniră în curând. Majorul nici nu se mărește la accastă scădere a calului său de căte o îl se vedea înaintea căsuței de dore, Achmed își primea porțiunea sa de zahăr. Această înveță liniștită convenea atât călărețul că și calul.

Toamna acum majorul se cugeta în calul său, numai calul său, numai calul era cauza, că din calul privescă atât de melancolic la geam. Kerner își ceruse un concediu de patru săptămâni, și, peste așteptările sale îl primi cu totul neschimbător. Voia să plece la un loc de cură, ca să-și petreacă, acesta era planul său de mult stabilit.

Ca ofițer tinere Kerner nu s-a cugetat să se însoare, la ceea ce au contribuit multele gărzisoane în care a tot fost mutat. Dar poate că a fost mai bine să cinci la tinerețe omul alege mai mult dep-

CALUL SULTANULUI.

— Schiță umoristică din viața militară.

Traducere de limba germană

de

Victor V. Popescu.

I.

In cafeneaua de pe țărămurul Dunării, care era centrul de convenire al tuturor ofițerilor din garnizoană, majorul Kerner sta în față unei oglinzi, ce decora păreții; și privea melancolic la grădinuță din fața cafenelei. Această grădinuță se compunea din câțiva leandri și din iederă, printre cari erau plasate câteva mese de marmură albă, cari erau ocupate de ofițeri diferiți ai armelor.

Majorul Kerner nu era de loc vesel, ci îl chinuia o grije pe care nu o putea alunga. Nu tocmai de mult, avuiese, din întempiare, ocazia de a presta un serviciu cumanatului Sultanului, căci tocmai trecuse pe acolo. El și ar fi uitat cu totul de această aventură, dacă nu i-ar fi fost reamintită într-un mod atât de placut: Sultanul adecă trimise majorului Iuliu Kerner o medalie de o frumuseță rară și un admirabil cal arab.

Ambele daruri făcute majorului o deosebită bucurie. Până în prezent pieptul voinicesc al majorului era decorat numai cu ordinul serviciului credincios însoțit de o decorătură comemorativă, acum însă se mai adaugă și steaua, care dădu modestul său uniforme o aparență de tot favorabilă. Ceea-ce privea calul, corespunde tuturor condițiunilor ce este în drept a le pretinde un amator și bun cunoșător, dela un astfel de animal. Achmed, astfel se număra minunatul cal, lucea întocmai ca argintul viu, ochii săi erau mari și arătau o roșeață usoară, copitele-i erau albe, căpăstrul împodobit și fin, coama și coada îl răungeau până în pămînt. La călărit era foarte apt, se acomoda ori călăret impințări, astăzi de aceea era foarte sănătos la gură.

Majorul era cam îngânat și din această cauză cam sumăt, fiind că atragea atenția tuturor și mai cu seamă a damelor, căci toti se opreau în loc admirându-l când călărețul pe Achmed.

Din nenorocire frumulosul cal își avea și el scăderile sale. Ca toti călăreții, era și acesta nervos, adecaș sperios, după cum se zice în limbajul călăreților. Din această cauză majorul era silnit să ocolească strădele gomotoase după posi-

bilitate și să se preumbule pe strădele laterale, cari erau lipsite de ori ce sgomot. Densul se scușă cu pretextul, că numai până ce se va deprinde orientul cu obiceiurile Europene.

Drumul spre locul de exercițiu al infanteriei, conducea din norocire tot prin străde liniștite, prin cari majorul trecea fără nici o teamă. În apropierea cămpului de exercițiu totuși era o mică piedecă, pe care majorul în totdeauna era silnit să o întripse. Era adeca acolo o mică colibă de lemn în care dăbea încăpea o persoană, un ofițier de dare de consum ducea într-o vîcăță contemplativă.

Pe dinaintea acestei colibe calul nici decum nu voia să treacă, din cauza că în orient nu era introdusă nici un fel de dare de consum, aceasta îl era calului ceva cu total nou.

Majorul se ferea de întrebărirea pînătenilor și a biciuștel. Indată ce se urca pe cal devinea astăzi din cauza pretenției și de sprețuia ori ce grobianitate. E foarte natural, că aceasta nu era de loc în consonanță cu modul său de călărit, după cum bănuiau oamenii malicioși. Majorul se ținea bine în gea și în conversație atingea foarte ba-

scat din chibritele ce se găsiau în buzunarul ușui din neorocști. De data aceasta neorocirea a provenit dar tot numai din nevoie omului.

Manifestarea patriotismului. Vega-
boul nocturn din Arad, nuanță patrotonă,
nu vor să treacă prin vremurile acestea
în să și arete firea vandalică. Așa, acum
câteva zile, s-au fărat peste noapte forestrele,
ce se deschideau spre stradă, dela redacția
ziarului nostru. Ieri noapte a rupt firma
"Tribunul Poporului", de data aceasta pentru
a doua oară, fară să mai poată fi găsită.
În vară mai furaseră odată nobilii adminis-
tratori ai celor 13 martiri firma noastră,
dar ea a fost găsită într-o cafenea de
popole. De data aceasta însă a fost ruptă
înălțată și spartă, drept predă a urel și...
neobosită "patriotică".

Suntem buni, noi Români, pentru a
plăti dările noastre; bunt de a fi și obiectul
atentatelor și vandalismul canalicel de
misi, măcelor și betriviilor miserabilă d-
neiță patriotică.

Bătrân — copil. Incontestabil, dl Hașdeu
e una din măndurile oamenilor de literatură
noastră. Cat e de ilustru însă, tot atât de
merit sunt și slabiciunile. E ținută mai
mult. Acum s-a spărat, se vede, pe Academia
Română, căci la pagina 160 a Analelor
acestui Institut se zâmbește (S. ria II, Tomul
XXII 1900—1901) cînd următoarele:

La ordinea zilei este cererea d-lui
B. P. Hașdeu de a începe restituția valoarei
Fondului "Julia Hașdeu", donat de d-sa
Academie prin actul de donație dela 2
Martie 1896.

D. J. Calindru prezintă următoarea
propunere:

Având în vedere cererea făcută de
dl Hașdeu de a începe restituția fondului Fon-
dării sale de 50 000 lei, sub condiția
cuntem de opinie a se rescrie actul de
donație petrecut între d-sa și Academia
Română, cu condiția ca d-sa să dea
în scris declarația sa, că nu are nici ceea-
mai mică pretertinție dela Academia Ro-
mană și că va primi, ca echivalent al z-
costor 50 000 lei, titlurile bulgărești 60%
cumpărate pe contul Fundației sale.

Di președinte pune la vot cu apel
nominal propanerea prezintă de dl Kalindru.
Propunerea se primește de unanimi-
tatea membrilor prezenți, în număr de 26.

Informația că și copiii, care după ce s-au
supărat unul pe altul, își cer indărât vre-o
jucarie.

Ugron nu duelează cu Rimler. Aven-
turierul "diplomat" urgar Rimler Gyula, cum
se spune, zilele acestei prin o scrisoare „exors”
a provocat pe marele Săcuiu „puritan” Ugron
Gábor pentru ofensă ce l-a aplicat înainte
de aceasta cu peste două luni în Dietă.
Ugron însă — după cum li se raportează
fostor maghiare — a scris, din Odorheul
încălzit, unui din martori lui Rimler o
scrisoare, în care spune, că nu dă satisfacție

gustol inimii, care la bătrânețe, căd omul
e mai expert, alege după chibzuiala mintii
și aceasta în tot casul este mai bună.
Pentru gustul său se potrivau locuri de
căuza costisitoare și la un astfel de loc voia
el acuma să se ducă. Majorul Kerner se
credea că și filantății cu o tiră, frumoasă
și bogată fată și astfel își păru că a să-
pat cîndă pentru totdeauna de toate grijile,
care îl nelinișteau.

Până întrată planurile dlui maior ar
fi fost toate rezonabile și plăcute, dar ace-
stora le sta numai calul arab în cale. Ce
se va face cu prețiosul cal, cine îl va că-
ba, dacă maiorul se va duce în concediu? Orașul
oficer sub alternă nu voia chiar
nici din cînd să și încredințeze comoara sa,
cară ofițerilor superiori le era prea mult de
a se ocupa chiar și de caii lor proprii.

Majorul Kerner era aproape să des-
pereze cugăind asupra deslegării acestor
probleme.

Fără de veste își înveseli fața, cară
ochii își lumină.

după un interval de 70 zile. Rimler —
zice Ugron — a avut destul timp să-l
provoca, căci de mult a avut cunoștință
despre declaratiile ce făceau în sfatul
țării. În schimb acum, Rimler a scos o
nouă broșură, în care publică scrisorile lui
Ugron, ce acesta le-a avut cu Rimler în
afacerile despre înființarea băncii sovîniste
cu capital francez. Scrisorile publicate îl dau
prost de gol pe „puritaunul” Săcuiu.

„Necazuri” au, se vede, și patrioți!

Ovrel escroc. Tribunalul regesc din
Sibiu a înconștiințat de curând pe cel
din Arad, că a dezinut acolo pe doi Ovrel
escroci: Schlesinger și Weisz, care au
fost prieteni cu escrocheria, că colectau pa-
rale ca milă și amăgau lumea în chip
neierat. Numești ovrei sunt din comitatul
Aradului, unde se vorberă acelești escrocheri,
înzelindu-^r 45 familii cu adresa falsă.
Rescriptul tribunalului din Sibiu face și
registru familiilor escrocate de ovrel
blâstemat și pe temeiul acesta tribunalul
reg. din Arad, prin judele de instrucție, a
pornit deja cercetarea în contra escrocelor
colectați.

Ar trebui odată puși la locul lor
acești jăsuitori de oameni.

Când Jidovii sărbătoresc. Azi își săr-
bătoresc Jidovii săsesc unul nou an, care se
urează d-j, după socoteala lor, la cifra de
5662. O cîntință aceasta nu pentru că
n-ar să o să și el să, ci pentru că să vedeați
bună oară, cum e și față Aradului la ase-
menea sărbătoare neo-patriotică. În toate
strădele principale și lăuntrnice ale orașului,
nu găsiți, că vezi cu ochii, decât prăvălii
închiise. și să vedeați, că cele mai multe
din firmele în repaus strălucesc în — tra-
ducerea pentru cinci pînă la limbi
statului. Ear' Arad I nostru, — Golgota patri-
otilor — e întrebat, în privința aceasta, de
multe orașe ale țării.

Zăpadă nouă. Înainte cu vre-o nouă
zile d-j, a nins cumplit pe Bucegiu, ceea ce
a contribuit, ca temperatură pe la Brașov
să se adă în mod neobișnuit la începutul
toamnei. Înainte cu vre-o patru zile s'a
anunțat, că și munții Sucevei au fost aco-
periți cu zăpadă. Acum se anunță din
Figărăș, că în 9 spre 10 Septembrie nu
și acolo a căzut zăpadă pe munții țării
Olăului și este aproape de 75 cm. de
groasă și că prin Făgăraș de mai multe
zile e timp foarte rece și surprinzător de
neplăcut. Asemenea și munții Tatrel sunt
acoperiți de o pătură groasă de zăpadă.
În Zips încă e frig mare. În Dobrogea
asemenea a nins zilele trecute astfel, că
și acoperisile caselor erau acoperite cu
zăpadă. Pe la noi încă e fost un frig, cum
rare s-a pomenit în vremea aceasta. De
ocamdată însă noi am scăpat fără zăpadă
și de ieri ești avem timp ceva mai căldicel

Anarchiști în contra moștenitorului
de tron englez. După o stire din Montreal,
primarul de-acolo a pînuit o scrisoare, al
cărei scriitor îl vestește, că anarchiștii itali-
enieni vor asasina pe moștenitorul de tron
al Angliei, chiar cu prilejul călătoriei
acestui (16 l. c.) în Canada.

Despre Krüger. „Journal” din Paris
povestea, că recentul doliu de familie a
fost semnalat președintelui Krüger în urmă-
torul chip: „Am însoțit Dumineca la cimitir
pe mătușa Sennies. „Ce să facem cu
casa”! Președintele Krüger a răspuns: „Ci-
teste Biblia, capitolul 7, verseturile 19 și
20”. Pasagii citat spune astfel: „...Flind-
că tatăl de familie lipsește de acasă: el a
plecat în țările depărtate, și la ziua fixată se
va întoarce la vatră lui”. Această cităriune
traduce foarte bine starea sufletească a ma-
relii bătrâne și increderea lui neclinită în
succesul final al causei Barilar.

Familie de sinucigași. Un ziar din
Budapestă aduce știres, înșul Dr. Kármán
Lajos, membru al unei distinse familii maghiare,
secretar în ministerul de comerț, un
om binevîzut în cercurile înalte, să sinucise
trăgându-^r un glonț de revolver în templă.
Cauza sinuciderei este incurcarea ticărilor
secretar ministerial atât de rău în datorie,
pe cărui contractat printre viață și moarte
și surburănică, încât să așeză în imposibil-
itate de a scăpa cu față curată.

Abia s-a împlinit anul de când fratele
său mai mare, Kármán Béla, fost căpitan

de husari și a tăiat firul viții în același
chip.

In orice casă este caracteristică acea-
stă direcționare a psihicului maghiar. O
parte din „gentry” deține în categoria k-i-
vány-istă, alta ajunge la sinucidere.

Reprezintă acest lucru o stare normală?
Evident că nu. La această insă, în întâiul
rînd și de vîna educației, ce se dă tinerimii
maghiare, în general.

Inima mamăi. În Viena, cercul al X-lea,
într-o casă săracă, locuia vîdua Maria
Stupetzky cu fiul ei Ioan, care era apli-
cat în slujbă la tren. Fiul acesta era totușă
nădejdeasă vieții ei amărite, căci acesta o
suținea. Alături să a întemplat nefericirea,
că Ioan Stupetzky, ocupat sănătatea pe linia fer-
ată, din nebăsare de seamă un tren a tre-
cut peste el, omorindu-l și mutilându-l în
florător corpul. Fratele lui mai mic a dus
tragedia vestă bătrânei, care auzind de ne-
norocirea cea ajuns-o, momentan a căzut
jos moartă. Ieri l-au înmormânat pe amâ-
ndoi din moarte. Sărmană inima mamăi!

Bibliografie. Dr. Victor Onisor. Ligi-
uirea țării noastre. Cunoștințe de drept
constitutional. Bistrița 1901. Este o colecție
de legi foarte instructivă și de folos pentru
popor. O recomandăm cu toată căldura.
Prețul unui exemplar este de 1 cor.

Bolnavul mulțumitor. scrie următorul
atestat: Stimate domnule Müller! „Crucea
R. B. Nr. 8697” ce mi-a trimis o, mi-a
făcut corporul un serviciu admirabil,
pentru ce îl exprim mulțumirile mele deosebite.
Crucea aceasta am folosit-o pentru
durerea de inimă. După o scurtă în-
trebuințare a acestui aparat minunat, mi-a
disparut durerea cu deosebită rapiditate, și sun-
acum pe deplin sănătos. Prin urmare
recomand fiecarul acest aparat și îi bucur
deosebit, că îl pot trimite o comandă.

Aceasta recunoștință o serie dl Paul
Măz din Hegyes, comitatul Torna. Astfel
de scriitori de mulțumire zac cu grămadă
pe masa dlui Invățător Albert Müller din
Budapestă V., str. Vadăz Nr. 42/K, despre
caru se poate convingă or cine să personă.
De aceea recomand fiecarul, care suferă
de podagră, reumatism, astmă, influență, în
deosebit de boala de nervi — să-și procure
crucea după electro magnetică R. B. Nr.
86967.

Bibliografie.

Maria Conțan, Poesii, un drăguș vol-
num, de 74 pagini, se găsește de vînzare
la Administrația ziarului nostru.

Călătorile în Rusia ale preotului bă-
nețean Mihail Popovici (1770—1) publicate
de N. Iorga, în editura „Tribunei Poporu-
lui”, se vinde cu prețul de 40 bani.

Metodul de procedere la micul ABC-
adar ilustrat în usul școalelor primare de
Ioan Tuducescu, partea I, pentru primul an
de școală, ed. II. Prețul unui exemplar 40
bani. Se găsește la autor, în Lipova.

Manual de limba română, elemente
de istoria literaturii, de E. Hodoș, ediția
IV cu mai multe portrete, Caransebeș 1902.
Prețul 2 corone.

PARTEA LITERARĂ.

In cheftințea limbii literare.

— Răspuns dlui Dailiu Zamfirescu. —
(Urmare.)

Si, eu toate asta, nici chiar în direc-
ția aceasta nu e consecvent. În părțile
descriptive sau de analiză sufletească, limba
de-săse devine mai caldă, atributul se îm-
bogătesc, propozițiile iau dimensiuni mai
marți și în ele intră un suvoiu de cuvinte
din popor, — desgropate din cronică, ar-
ziecă d-sa.

Dar apoi versurile dlui Zamfirescu
să vedeați aici o ciudată impărechiere de

cuvinte, o limbă, în care se ating extretele
neologisme forțate, slătura cu cuvinte din
cel mai vechi grai românesc, „cierchinesc”
rimând cu „găine”, „palid” cu „geniu palid”,
„doinele vremii” cu „rezele gemi” etc.
etc.

Așa că, din orice parte am privi lu-
crurile, nu găsim pe teoreticeanul în deplin
acord cu practicianul Zamfirescu. Vom mai
insista însă totușă asupra tezelor sale, date
fiind evidența lor tendință.

Limba literară, sau mai corect limba
literaturei artistice să fie vie.

Acesta este un principiu adoptat astăzi
de estetică modernă, ear scriitori de reputație
universală au făcut, ca el să triumfeze
pe scară întinsă, aproape la toate popoarele
culte, — căci popoarele mici se con-
formează repede acestor fel de curente;
mișcările estetice din Paris și Berlin se
repercutează în scurt timp și la București
de pildă.

De cînd prin Zola și adeptii săi din
poesie s-a făcut un fel de știință experimen-
tală, limba a trebuit să devină principiul mijloc de-a reproduce adevărul, de a
percepta și fotografia realitatea vieții, societății
moderne cu lumea ei de găndire și
cu modul ei de-a se exprima. Fără pă-
tură socială trebuie să și spusă cuvântul
să fiecare poate să-și descopere simțurile
și nevoile în propriul său grai.

Acest principiu realist se manifestă
apo în diferite moduri. Unii scriitori îl
aplică cu eleganță — cum ar face de pildă
dl Zamfirescu — pentru a scrie așa zisele
romane de salon. Alții, naturaliștili conve-
nvenți, scriu o limbă trivială, sau simplă ca
și societatea pe care o consideră drept un
fel de preparat anatomic, bun de disecat.
O a treia categorie ești se cohorează cu o
treaptă mai jos, în popor și limbă și
lită; acesta, cu toate subtilitățile, cu
toate deosebirile și dialectale.

Categoria aceasta din urmă reprezintă
faza mai nouă a principiului amintit și ia
o tatindere foarte mare, îndeosebi în Ger-
mania, dar nici pe aiurea nu rămâne fară
aderenți, așa de pildă în Italia, unde chiar
de curând poetul dialectal Riccardo Salvatore
a fost atât de favorabil salutat de critica,
— ceea ce nu poate fi recunoscut
din Zamfirescu.

Faza din urmă, de care vorbim, a
readus lucrurile la un vechi principiu din
istoria limbii, la acela al lui Herder și
Goethe, clar formulat de frații Grimm, în
virtutea căruia orice limbă literară trebuie
să se razime pe limbă obținândă a poporului.

Revenirea scriitorilor la aceasta limbă
a fost, ce-i drept, determinată de principiile
sociale de actualitate, — căci literatura
modernă bărbătie de problemele tim-
bului în care se scrie. Spargerea unității
de limbă, nașterea literaturăi provinciale,
nu este însă numai un triumf al principiului
democratice, ci în același timp un triumf
național. Piese de poporale ale lui Anzen-
gruber, operele lui Fritz Reuter și Klaus
Grott, „stoansteirisch” ul lui Rosegger sunt
produkte ale celui mai Cald naționalism
german, ele conțin elemente puternice de
limbă și sentiment național.

Este procesul de dezvoltare a limbii
noastre literare analog cu cel arătat?

In mare parte, da.

E foarte adevărat, ceea ce s-a susținut
de curând, că „în literatura noastră curen-
tul bunei limbii române n'a început niciodată”¹⁾
și n'a facut pentru cădă totușă scriitorii
noștri artiști său condus de principiul limbii
obștești a poporului, care principiu își avea
chiar reprezentanți și teoretici, pe Rassu,
cel scos la iveală de curând și pe Costache
Negruzzi, a

CREMA MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

I frumuseței !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsimi are un efect uimitor.

In câteva zile face să dispare alunele, petele de ficat, cojă, jupuiturile, bibitele, punctele negre (comedonele) și totușii afecțiunile pielei. Netezește încrețiturile și ciupiturile de versat (bubat), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vîrstă, carora le face pielea tineră și frumoasă.

Dr. Mosengel și Metzger, renumiți profesori, vindecă încrețiturile de pe obrajii cu ajutorul masagiului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic față cu Crema Margareta, dispar nu numai alunile, petele de ficat, și alte necurătenii de piele, ci și încrețiturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arșiei sosrelui și a văretului.

Se poate și ziua întrebunță.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil.

553 59—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costa 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce coloare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de ori-ce coloare, prin care părul primește o coloare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Reprezentant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la droguerile Bruss, Economu & Co., M. Stoinescu, I. Tetz, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta și următoarea epistolă:

D-lui Gători Földes Kálemen, în Arad.

Folosește de mult Crema-Margareta. Primește simpatiile mele pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașeu, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta mea și marca de fabrică înregistrată!

Cruce după electro-magnetică vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vir de că și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și tăuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asemă, auxul greu, sgârciuri de stomac, lipse poftă de mâncare, răcală la mâni și picioare, reuma podagră ischemică, udul în pat, influență, în somnă epilepsia, circulația neregulată.

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Însușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omeneșc binefăcătorul curent, când pe deosebită vindecă cu succes boala afloare, eară pe de altă parte și cel mai bun scut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atenție e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

In cancelaria mea se află atestate incuse din toate pările lumii care prețuiesc cu mulțumire invenția mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca își retrimit banii.

Unde ori-ce încercare s-a constatat sădanică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oțelos oprit fiind nefolosit, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinățea crucii mele electro-magnetică o recomandă indeosebi.

614 14—50

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6 — folosibil la morburi care nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4 — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centrul și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapest, V., str. Vadász 42. K
Colțul str. Kálmán.

Novitățile noastre de toamnă și iarnă

au sosit. Prin aceasta cu toată stima atragem asupra lor atențunea onoratului public. Prăvalia noastră, veche de secole de ani, permanent a fost condusă de principiul, de-a servi pe On. cumpărători totdeauna în chipul cel mai solid.

In bogat assortiment avem tot felul de materie pentru haine de dame și bune barchete de spălat; șifon, pânză și garnituri de masă, cari toate **se vând cu prețul strict de fabrică.** Covoare, perdele, plăpome și în mare assortiment mai ales rufe pentru dame, precum: il (cămași pentru dame), pantaloni pentru dame, fuste de desupt și corsete de cele mai solide calități.

Cu această ocasiune aducem totodată și la cunoștința domnilor preoți, că pentru sezonul de toamnă nu au sosit în admirabil assortiment **materii pentru reverenzi**, și e aproape fară părechie sprigini general și recunoștința mare, de care ne bucurăm din partea mușterilor nostri. Materiile noastre pentru reverenzi sunt de cea mai bună calitate și — o garantă aceasta — de coloare trainică.

Asortimentul nostru asemenea cu mult e mai bogat decât ori și unde, având în magazin materii și țesători fine și permanent de multe feluri care de care mai frumoase.

Pregătim deplin întregi rînduri de reverenzi.

Cerând valorosul sprigini al On. public, suntem

Cu toată stima:

H. ROSENBLÜH și SOTUL

(ARAD, Piața-Libertății.)

George Iancovici,
conducător de prăvalie.

628 7-20

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor,

Arad, strada Rákóczy Nr. 11-28

S'a fondat la 1840.

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., inventie proprie, cari au avantajul că, făță cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și același clopot tare și cu sunet odâncă, — se face o economie de 20-30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot înverti și postamentele de fer, prin a căror întrebunțare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mari clopote se pot trage, fără ca să clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroane de fer, ce se poate înverti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noi pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrații — la dorință se trimit gratis.

543 32-52